

בוכניה

עיר במחוז קרקוב, פולין.

במאה ה-13, בעקבות גילוי מכרות מלח במקום, התיישבו יהודים בבוכניה ונטלו חלק פעיל במסחר. ב-1555 קבלה הקהילה היהודית במקום, מספר זכויות, אך ב-1605, גורשו יהודי בוכניה עקב עלילה במסגרתה הואשמו בחילול "לחם הקודש". רק ב-1867, תחת השלטון האוסטרי, חזרו היהודים לשבת באופן קבוע בעיר ונהנו משוויון זכויות מלא שהוענק אז ליהודים ברחבי גליציה. חסידות הלברשטם הייתה לחסידות השלטת בקהילה. בשנות ה-80 של המאה ה-19, מנתה הקהילה היהודית בבוכניה, 2,000 נפש, חמישית מהאוכלוסייה הכללית בעיר. הייתה זו קהילה שהחלו בה תהליכי המודרנה, שבאו לידי ביטוי במישור הפוליטי והחברתי, בהתארגנותן של מפלגות ותנועות ציוניות. ב-1918 היה גל של פגיעה ביהודים בעיירות ובכפרים באזור. בוכניה, שיהודיה לא נפגעו, הפכה לאבן שואבת ליהודי עיירות וכפרי הסביבה. בעוד שלקהילה נוספו כמה מאות יהודים, הדרדר המצב הכלכלי של יהודי בוכניה ובשנות ה-30 גברה בה האנטישמיות.

ב-3 בספטמבר נכנסו הגרמנים לעיר ומיד החלה מסכת של טרור כלפי היהודים וחטיפות לעבודה. ב-16 במרס 1942 הוקם בבוכניה גטו.

ב-24 באוגוסט התקיימה ה"אקציה" הראשונה, במהלכה הצטוו כל יהודי בוכניה להתייצב במקום בו שכנו צריפי הצבא בעיר. משם שולחו היהודים למחנה המוות בלז'ץ. יהודים שניסו להסתתר נורו במקום. אחרי האקציה נאספו 1,500 יהודים מהיישובים באזור ויחד עם יהודים מבוכניה שניצלו מהאקציה הוכנסו בצפיפות לגטו קטן יותר. ב-2 בנובמבר 1942, התקיימה אקציה נוספת, במהלכה נלקחו כל הלא מועסקים, בכללם נשים וילדים ושולחו למחנה המוות בלז'ץ. באוגוסט ובספטמבר 1943, נשלחו שרידי הקהילה היהודית בבוכניה למחנות פלשוב שצ'ווניה (Szewenia) ואושוויץ-בירקנאו.